

Bayer Zsolt: A tiszta Árva vármegyében

2015 március 12. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

értékelve

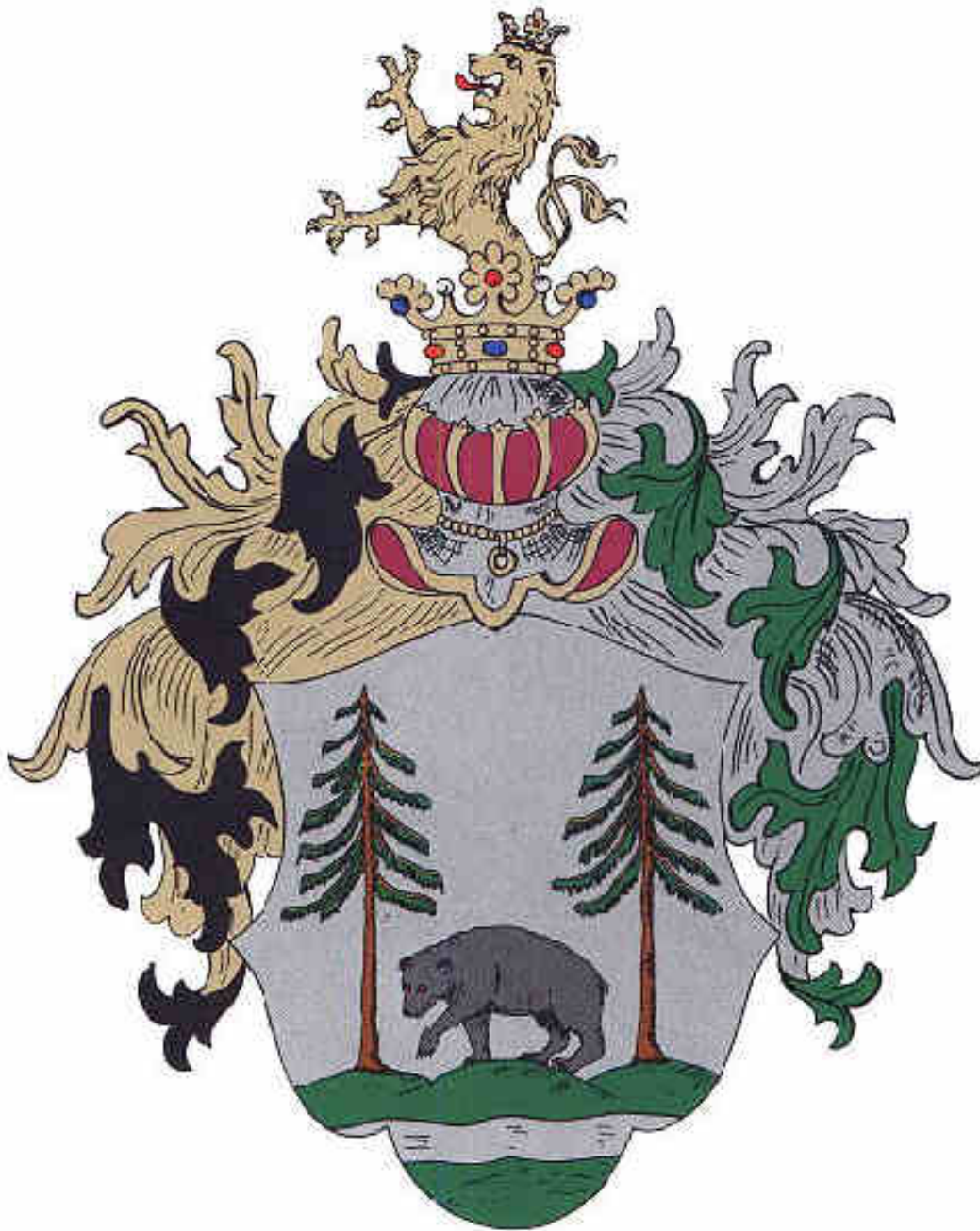
Még nincs

Mérték

Hej, nehéz ám csak úgy fölmenni a kicsi, szegény és gyönyörű Árva vármegyébe! Két sudár fenyő és egy medve – csak ennyit lehetett rajzolni Árva vármegye régi címerébe.

Árva vármegye messzi van ám, olyan messzi, hogy még talán sárkányok, óriások, manók és koboldok földjén is át kell kelnie annak, aki oda vágyik éppen, kicsi, szegény és gyönyörű vidékre, a régi Magyarország legeldugottabb, legcsöndesebb szögletébe.

S ha esetleg mégsem kell átkelni a sárkányok, óriások, manók és koboldok földjén, mert a kegyelme sárkány úr is meg manó úr is elköltözött réges-régen messzire, múlt századi írók és garabonciások köpönyege alá, akkor is át kell kelni bizony vagy Turóc, vagy Liptó vármegyén, arrafelé pedig egészen varázslatos dolgok is megtörténhetnek.

Például az ember fia, az utazó, ki el sem tervezett semmit elre, s életét ezentúl a p-re útnak, a soha meg nem érkezésnek kívánja szentelni, egyszer csak, de tényleg csak egyetlenegyszer nem figyel oda, s máris ott áll Hibbe kell?s közepén.

Több baj is bír lenni azzal, azzal a Hibbe közepén állással.

„Mint az szomjú szarvas, kit vadász rettentett, / Hegyeken, völgyeken széllal mind kergetett, / Rí, leh, s alig vehet szegény lélegzetet, / Keres kútfejeket, // Úgy keres, Úristen, lelkem most tégedet, / Szerte mind kiáltván az te szent

nevedet, / Szabadulására hogy onts kegyelmedet, / Mint forrásfejedet.”

Ez az egyik baj... Hogy Balassi Bálint bármikor megfoghatja a kezed.

Mert elesett Balassi Bálint, s behalt Esztergom alatt 1594. május 30-án a néhány nappal korábban dicső rohamban szerzett sebeibe. Elesett Balassi Bálint a törökkel vívott „hosszú háborúban”, mert két dolgot határozott el erősen magában: vagy visszaszerzi vitézségével birtokait és jó hírét, vagy hűsi halált hal, s vérrel mossa le minden vétkét.

Úgy szokott lenni, hogy el kell esni mégiscsak inkább. Jobban szereti valamiért a Jóisten is a látványosabb megoldásokat. Elesett Balassi Bálint, és elhozták tetemét Hibbe katolikus templomába. Azóta nagyobb a csend idebent. Mert hát gyakorta társalkodik Bálint az Úrral – s bizony mindig az Úr jön el Hibbére hozzá.

Ha jeles ünnep van, beülnek a félhomályba, az utolsó padba, miután elmentek mind a hívek, lelkükben a megváltás nehéz, felemelő ígéretével. Hétköznapiokon meg sétálnak egyet olykor a templom körül, vagy körbejárják a „főteret”, és eltársalkodnak arról a megváltásról. No, ha csak arról társalkodnak, akkor miről fogunk mi, korunk hűsei, ha odajutunk egyszer egyáltalán?

„Segéll meg engemet, én édes Istenem! Reméltelenségben ne hagyj elsillyednem, / Ím minden elhagyott, nincsen hová lennem, / Nem tudok mit tennem.”

No, mi hagyott el minket vajon, erre feleljen kend, vitéz! Balassi Bálint kapitány uram! S hol léssen méltóságunk, önbecsülésünk, büszkeségünk s alázatunk bástyája, amely alatt majd mi is lemoshatjuk vérrel a vétket, életünk minden vétkét? Vagy lemoshatjuk könnyel legalább a nagyját, csak mert megalkuvó kor ez a miénk? – megalkuvó is meg langyos is, a hűsiességnek kifejezett ellensége.

Nincsen már üres, méltó bástya.

Ettől féltünk, vitéz! Balassi uram – ettől féltünk olyan nagyon cudarul.

S aztán baj még Hibbén, hogy éppen olyan a „főter”, mint messzi Erdélyben Torockó falucskáé.

Mert hát itt is szász bányászok alapították a mindent. S ha elnézi a garabonciás Hibbe meg Torockó egyformaságát, gyönyörűségét, akkor hajlamos azt gondolni, hogy mégsem volt valami okos dolog azt tenni, amit tenni sikerült mivelünk. És juszt se magyarázom meg jobban! Aki érti, érti; aki meg nem érti, ezt mondja legalább: „Én édes hazám, te jó Magyarország, / Ki kereszténységnek viseled paizsát, / Viselsz pogány vérrel festett éles szablyát, / Vitéz! oskola, immár Isten hozzád! (...) Ti is rárószárnyon járó hamar lovak, / Az kiknek hátokon az jó vitéz ifjak / Gyakorta kergetnek s hol penig szaladnak, / Adassék egészség már mindnyájatoknak! (...) Igaz atyámfia s meghitt jó barátim, / Kiknél nyilván vadnak keserves bánatim, / Ti jutván eszembe hullnak sok könnyeim, / Már isten hozzátok, jó vitéz rokonim!” Ezen ugyanis nincs mit nem érteni.

S bizony, feltehetőleg Felsőlhotán sem lehet összefutni sok érthetlenséggel. Felsőhota valamivel egyszerűbb hely, mint mondjuk New York. Ez abból is látszik mindjárt, hogy lényegesen kevesebb repülőgép landol Felsőhota határában a gázos legelőn, mint odaát az óceán túlsó partján.

Viszont – legalábbis a tudomány jelenlegi állása szerint – szinte riasztó, hogy New Yorkban mennyivel kevesebb az Abaffy-kastély, mint Felsőhota! Ha csak egyszer is kiírják majd a települések versenyét aszerint, hogy hol van több Abaffy-kastély, az ötszázhusz lelket számláló Felsőhota megalázó módon fogja maga mögé utasítani a tízmillió metropolist! S addig is, amíg kiírják ezt a versenyt, mi álljunk meg itt egy pillanatra! Mert mégiscsak Abaffy János árvai várkapitány birtoka volt ez hajdanán, kinek utódai egészen a 20. század közepéig éltek itt. Itt. Nem ott. S egyáltalán nem rajtuk múltott, hogy ma már nem itt élnek. Hanem – feltehetőleg – kitántorgott közülük is pár Amerikába, s már a harmadik generáció lelkében ciripel árván a lehota tücsök, s azt ciripeli, hogy megevett a fene valamit.

De nem árulja el, hogy mit. Bölcs ugyanis a tücsök – s meghagy valami sóvárogni-, sírni-, búslakodnivalót a léleknek is. S ha a lélek rádöbben, hogy az egykori Abaffy-kastély annyira „egykori”, hogy 1580-ban épült, akkor helyben is vagyunk. Illetve: van a lélek. Akkor mindjárt akad Lehota is 421 évnyi kacagni- meg zokognivalója.

S ez még „csak” Lehota! A kicsi, szegény és gyönyörű Árva vármegye még csak ezután következik! No várj csak,

hogyan is kezdjem elmesélni...? Úgy döntöttek egyszer itt is az emberek, hogy majd ?k leigázzák a természetet. Volt ugyanis az embereknek egy ilyen korszakuk. Elment nekik végképpen az eszük, osztályharcban kezdtek gondolkodni, leköpdösték az Istent, és kitalálták, a természet arra van, hogy ?k leigázzák. Kitalálták, hogy remek jó móka lesz, ha a folyók visszafelé folynak, és úgy általánosságban az lesz majd az igazi, ha az egész világmindenség áramot termel, az áram meg belemegy a lakótelepi lakások szobájába, meghajtja a tévét, és attól kezdve lehet nézni Karel Gottot meg Korda Györgyöt.

Ezt találták ki az emberek, szegények, és mindjárt munkához is láttak. Földuzzasztották a Vág vizét, csináltak nagy mesterséges tavakat, amelyek elöntöttek mindenféle haszontalan, idejétmúlt lomot. Elöntöttek falvakat, templomokat, öreg temet?ket – létezések, hitek ezeréves színtereit. Odalett Boldogasszonyfalva, de mit nekünk Boldogasszonyfalva, hiszen mi történt itt azonkívül, hogy Magyarországon el?ször itt fogadták el a Gergely-naptárt, vagyis itt kezd?dött minálunk a modern id?számítás.

Odalett Szentmária is meg a párisházi várkastély, meg még öt másik várkastély – odalettek mindenféle dolgok. Aztán egyszer csak lelkiismeret-furdalása támadt az Úrnak, hogy mindezt hagyta, és azóta itt tölti a csöndes ?szöket, bennük a roppant, mély csönd? árvai éjszakákat.

Olyan lett az Isten itt nagy ?szökön, mint valami Robinson. Sorra látogatja még a víz alatti falucskákat is, a víz alatti templomokat is, áldást oszt a régen halottaknak – és magányosnak érzi magát nagyon. Aztán sűrög-forog idefent a bányadát napsütésben. Gondozza az öreg, elárvult sírokat – hej, ugyan nagyon árvák lettek a sírok idefent a kicsi, szegény és gyönyör? Árva vármegyében! –, gyomlálja a Kálvária ösvényét, gyomlálja el nem múltó szorgalommal, kínos pedantériával, hiszen soha senki sem fog már azon az ösvényen fölmenni ?hózzá. Tesz-vesz, rakosgat a templomban, a világ legcsöndesebb templomában, Robinson templomában, a néhai Szlanica falucska szigetre került, nyáj nélkül maradt, fecskesóhajjal bélelt templomában. Tesz-vesz az Isten, rakosgat, leporolgat b?nöket, embereket is meg a sajátjait is, aztán emlékeket, csupa szépet, kedveset, parasztok életével díszeset, megmetszi a régi rózsatöveket, amelyek nem hajtanak virágot valamiért még ?neki sem, vezekel az Isten, és próbálja túlélni a világot, amelyet minékünk létrehozott...

És estébe hajlik majd a létezés Szlanica falu felett. Körbecsókolják a víz alatti házakat, utcácskákat, titokban váltott valamikori pillantásokat a furcsa tekintet? halak, s a sziget temploma elé kiül kertészkötényében az Úr.

Valaki van ilyenkor vele.

Egy férfi, aki itt született a néhai Szlanica falucskában. Szabó Ervin az a férfi.

Könyveket hoz az Úrnak – talán csak megszokásból vagy udvariasságból.

Az Úr megköszöni, találomra belelapoz egy szép, öreg Bibliába, elmosolyodik – aztán nekilátnak végre kedvenc id?töltésüknek. Nagyokat hallgatnak ?k ketten, a sziget temploma el?tt. S egy messzir?l, nagyon messzir?l jött kutyaugatás kézzelfoghatóvá varázsolja a csöndet.

Elpihen kicsit a két öreg. A bánat és a lelkiismeret-furdalás.

8
LEMEZ

BAYER ZSOLT - NEMES TIBOR

1. lemez

1. Észak és Dél-Dalmácia
2. Isztria és a Kvarner-félsziget
3. A Hegyvidék és Salgótarján
4. Szlovénia, Fiume, Albánia
5. Nyasziéri járás
6. Kőszegi járás
7. Felsőpulyai járás
8. Felsőőri járás
9. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyéjének déli részéről

2. lemez

1. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye
2. Északkelet-Magyarország
3. Heves vármegye
4. Nógrád vármegye
5. Gyöngyös
6. Ózdi járás
7. Alsó-Hegyvidék
8. Felső-Hegyvidék
9. Székelyföld

3. lemez

1. Északkelet-Magyarország
2. Órvidék, Bükk-félsziget
3. Segesvári és a Kis-Kákkévi völgy
4. Bihar
5. Szatmár
6. Nagybánya
7. Aranyosbánya
8. Harghita
9. Dév, Vág-Észak- és a Környéke

4. lemez

1. Békés
2. Arad és környéke
3. A történelmi Munkács
4. Marosvásárhely
5. Nagybánya és környéke
6. Szamos megye
7. Hódmezővásárhely
8. Kolozsvár
9. Órvidék
10. Órvidék
11. Órvidék
12. Órvidék

5. lemez

1. Órvidék
2. Órvidék
3. Órvidék
4. Órvidék
5. Órvidék
6. Órvidék
7. Órvidék
8. Órvidék
9. Órvidék
10. Órvidék
11. Órvidék
12. Órvidék

6. lemez

1. Órvidék
2. Órvidék
3. Órvidék
4. Órvidék
5. Órvidék
6. Órvidék
7. Órvidék
8. Órvidék
9. Órvidék
10. Órvidék
11. Órvidék
12. Órvidék

7. lemez

1. Órvidék
2. Órvidék
3. Órvidék
4. Órvidék
5. Órvidék
6. Órvidék
7. Órvidék
8. Órvidék
9. Órvidék
10. Órvidék
11. Órvidék
12. Órvidék

8. lemez

1. Órvidék
2. Órvidék
3. Órvidék
4. Órvidék
5. Órvidék
6. Órvidék
7. Órvidék
8. Órvidék
9. Órvidék
10. Órvidék
11. Órvidék
12. Órvidék

1100 ÉV EURÓPA KÖZEPÉN

A TELJES SOROZAT

SZÜLEINKNEK
ÉS GYERMEKEINKNEK...

BAYER ZSOLT - NEMES TIBOR
1100 ÉV EURÓPA KÖZEPÉN

Gyártási év: 1996
Sorozat: PAL
Járatási idő: 2700 perc

Digitális technika: Ez a DVD lemez egyedi gyártású lemez, és az adatok megváltozhatnak, nem átvihetők. A DVD és a CD - jel a DVD (Digital Versatile Disc) és a CD (Compact Disc) jelölés. A DVD és a CD - jel a DVD (Digital Versatile Disc) és a CD (Compact Disc) jelölés.

A Bayer Zsolt által készített 1100 év Európa közepén című filmsorozat 52. részének szövege.

Bayer Zsolt - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
